

PRIRUČNIK

za praktično obrazovanje u djelatnosti klesarstva

Projekt

„Učenje za razvoj kompetencija u klesarstvu (EARN)“

Impresum:

Izdavač:

Regionalna obrtnička komora Sežana
Kraška ulica 6, 6210 Sežana, Slovenia

Uredniki:

Ranko Milić, Matej Perčič

Autori:

Ranko Milić, Michael Freer, Maja Štembal Capuder,
Matej Perčič, Tamara Plastić, Maja Prešeren, Anna
Maria Ferrari, Luca Finelli, Fabio Maria Grigoli,
Anton Marn, Andrej Šik, Alenka Volk, Doris Požar,
Marija Rogan Šik, Urška Ota

Dizajn i raspored:

Katja Gorup Pegan

Fotografije:

- Arhiv VSS SEŽANA:
Matej Župec, Anže Stegel, Nika Janežič, Andrej Peunik,
Tomi Kanalec, Rebeka Bernetič, Ana Rojc, Liana M.
R. Lopez, Klemen Holc, Maša Čok, Tamara Širca
- Arhiv škole ISTITUTO SALESIANO SAN ZENO
- Arhiv CEDRA SPLIT
- Arhiv SDGZ URES TRST

Tisak:

Ispettoria Salesiana San Zeno Verona, Italija

© Europska unija, 2018

Informacije i stajališta iznesena u publikaciji su mišljenja autora i ne odražavaju nužno službeno stav Europske unije. Ni institucije, ni tijela Europske unije, kao ni bilo koja osoba koja djeluje u njihovo ime ne mogu se smatrati odgovornim za upotrebu podataka koji se nalaze u ovom publikaciji.

Nijedan tekstualni ili umjetnički materijal treće strane nije uključen u priručnik bez prethodne suglasnosti nositelja autorskog prava za daljnje korištenje.

Dodatna, jasno postavljena obavijest navodi da nije dopušteno umnožavanje umetnutog tekstualnog ili umjetničkog materijala treće strane. Umnožavanje je dopušteno pod uvjetom da se navede izvor.

ISBN:

Sadržaj

Predgovor: O EARN projektu.....	4
Uvod.....	10
Kako koristiti ovaj priručnik?.....	12
Dijagram toka strukovnog naukovanja.....	14
Prije strukovnog naukovanja.....	15
Kratki uvod: Kako se uspješno pripremiti za strukovno naukovanje?.....	15
Obrazac za pripremu naukovanja.....	16
Dnevni red sastanka dionika prije početka naukovanja.....	17
Plan rada strukovnog naukovanja.....	18
Sigurnosne upute.....	20
Tijekom naukovanja.....	22
Kratki uvod: Kako uspješno provesti strukovno naukovanje?.....	22
Normativi.....	23
Obrazac za pripremu sastanka tijekom naukovanja.....	28
Dnevni red sastanka dionika tijekom naukovanja.....	29
Ponudba.....	30
Prijedlog ažuriranja obrasca za plan rada.....	31
Nakon strukovnog naukovanja.....	32
Kratki uvod: Kako uspješno završiti strukovno naukovanje?.....	32
Evaluacija učenika nakon strukovnog naukovanja.....	33
Obrazac za sastanak dionika nakon završetka naukovanja.....	34
Dnevni red sastanka dionika nakon završetka naukovanja.....	35
Obrazac za završno izvješće.....	36
Najbolje prakse.....	37
Učvršćivanje veza između obrazovnog i profesionalnog sektora.....	37
Proslava odjela za obradu kamena sa svim dionicima.....	38
Godišnji pregled i planiranje s dionicima.....	39
Planiraj svoju budućnost – praktični dan otvorenih vrata.....	40
Učenje kroz projekte u suradnji s mjesnom zajednicom.....	41
Najbolja praksa u učeničkim zadrugama.....	42
Položaj klesarskog umijeća na području Trsta i tečaj klesanja na SDZPI.....	46
Viša stručna škola Sežana, Alumni klub i suvenirnica Okras.....	48
Paneuropsko natjecanje u strukovnim vještinama - EuroSkills.....	50
Podizanje spomenika u čast 70. obljetnice Geološkog zavoda Slovenije.....	52
Slovensko društvo za obradu prirodnog kamena – Znanje o obradi prirodnog kamena se mora.....	53

Predgovor: O EARN projektu

Ova publikacija je dio projekta sufinanciranog sredstvima Europske unije „Učenje za razvoj kompetencija u klesarstvu (akronim: EARN)“ koji je prijavila Regionalna obrtnička komora Sežana (Slovenija) u okviru programa Erasmus + 2015 Strateško partnerstvo (KA2).

Erasmus+ je program suradnje Europske komisije za obrazovanje, osposobljavanje, mlade i sport te obuhvaća razdoblje od 2014. do 2020. godine. Svrha je programa jačanje vještina i zapošljivosti mladih, kao i unapređivanje obrazovanja, osposobljavanja te rada s mladima.

Glavni motiv koji je naveo Regionalnu obrtničku komoru Sežana da pripremi ovaj projekt bio je povećati razinu sudjelovanja ključnih dionika (poslodavaca, učenika i nastavnika) u procesu planiranja i provedbe praktičnog dijela obrazovanja klesara s ciljem boljeg usklađivanja

postojećih vještina s vještinama traženim na tržištu rada.

Razdoblje provedbe za EARN projekt traje od 1. rujna 2015. do 31. srpnja 2018., a ukupni proračun iznosi 228.750,00 €.

Projektno partnerstvo sastavljeno je od predstavnika poslodavaca i škola iz tri zemlje sudionice, Slovenije, Italije i Hrvatske: Regionalno obrtnička komora Sežana kao nositelj projekta, zatim Srednja škola za graditeljstvo, geodeziju i okoliš iz Ljubljane, Školski centar Srečka Kostovela iz Sežane, Viša stručna škola Sežana, Centar za stručno osposobljavanje - Istituto Salesiano San Zeno iz Verone, Slovensko regionalno ekonomsko udruženje iz Trsta, Klesarska škola Pučišća i Cluster za eko-društvene inovacije i razvoj iz Splita.

Erasmus + sastanak projektnog tima za pripremu priručnika, održan u poznatoj Kamenoklesarskoj školi Pučišća na otoku Braču

CILJEVI PROJEKTA EARN BILI SU:

- Omogućiti razmjenu znanja i najboljih praksi među svim projektnim partnerima;
- Uspostaviti novo, dugoročno strateško partnerstvo komora, poslodavaca (Sežana, Split, Trst) i škola (Verona, Ljubljana, Brač, Sežana);
- Povećati stupanj utjecaja poslodavaca na obrazovanje te planiranje, provedbu i evaluaciju strukovnog naukovanja;
- Unaprijediti postojeću suradnju sa srodnim organizacijama u drugim zemljama te proširiti tu suradnju stjecanjem novih partnera;
- Razviti i predstaviti novi model praktičnog osposobljavanja „Učenje za razvoj kompetencija u kamenoklesarstvu“;
- Omogućiti stjecanje novih vještina i kompetencija za nastavnike, mentore i poslodavce;
- Poboljšati i ubrzati stjecanje ključnih vještina i povećati zapošljivost učenika nakon završenog strukovnog obrazovanja;
- Povećati interes i ljubav mladih prema klesarskoj struci;
- Razviti poduzetnički stav i kompetencije među mladima.

Čak i mali napredak u komunikaciji i suradnji među sudionicima u planiranju i provedbi obrazovnog procesa omogućuje znatna poboljšanja obrazovnih ishoda za sve dionike, tj. tvrtke, škole i učenike.

Suradnja između klesarskog posla i obrazovnog sektora već je bila u tijeku, ali njeni se učinci uvijek mogu dodatno poboljšati. Jedan od glavnih ciljeva projekta bio je povećati utjecaj poslodavaca na osmišljavanje i provedbu praktičnog obrazovanja za klesarsko zanimanje te poboljšati kvalitetu interakcije i razmjene između poslodavca i učenika, unaprijediti sadržaj i metode za praktično osposobljavanje te osobito stvoriti novi model praktičnog osposobljavanja koji se zasniva na potrebama današnjeg veoma promjenjivog tržišta rada.

Odnos među učenicima, poslodavcima i školama može se ojačati i poboljšati na relativno jednostavan način, bez značajne organizacijske promjene. Čak i s malim, ali pravilno usmjerenim naprecima, kroz međusobnu komunikaciju i planiranje obrazovanja, svi dionici mogu očekivati bolje ishode.

Stoga su partneri zajedno razvili novi jednostavni model praktičnog osposobljavanja utemeljen na najboljim praksama i iskustvima.

Jedan od zaključaka projekta je bio taj da trebamo jednostavna te praktična rješenja kako bi se poboljšala dinamika i kvaliteta interakcije između poslodavaca i škola. Na taj je način znanje stečeno u školama, kako u stručno-teorijskim tako i praktičnim predmetima, usko vezano za posao koji će učenici obavljati na svom budućem radnom mjestu.

Time se povećava razina spremnosti učenika za stvarne poslove, njihove zadatke, zahtjeve i izazove te pruža mogućnost poslodavcu da prilagodi osposobljavanje potrebama i zahtjevima svog poslovanja i da brže stekne vješte i pouzdane radnike.

Prema tome, novi model provedbe praktičnog osposobljavanja predlaže školama da na početku školske godine organiziraju sastanak triju važnih dionika, tj. poslodavaca i/ili mentora iz industrije i klesarskih radionica malih i srednjih poduzeća, zatim nastavnika, škola i organizatora praktičnog osposobljavanja, te učenika i njihovih roditelja. Na tom sastanku

poduzetnici će imati priliku predstaviti svoje klesarske radionice, opremu, proizvode kao i svoja očekivanja od učenika, nastavnika i škole. Učenici (i njihovi roditelji) će moći izraziti svoje ideje, vizije, osobne interese i očekivanja vezana za strukovno naukovanje i stjecanje vještina, a nastavnici će moći izreći svoje potrebe i očekivanja u interakciji s poslodavcima, mentorima, učenicima i roditeljima.

Osim promicanja suradnje, veoma važan zajednički izazov je promicanje kamenoklesarstva, s obzirom na to da je omjer suficitarnih i deficitarnih zanimanja, kao klesarstva, sve nepovoljniji. Upis u programe srednjoškolskog obrazovanja u tehničkim područjima posljednjih godina drastično opada. Interes mladih za strukovno i profesionalno obrazovanje slabi, dok je na tržištu rada potražnja za profesionalcima sa

strukovnim obrazovanjem u primijenjenoj znanosti i tehnologiji, koja uključuje i djelatnost klesarstva, snažna i stabilna.

Jedno od deficitarnih područja srednjeg strukovnog obrazovanja je također građevinarstvo, a klesarstvo je, kao dio građevinarske industrije, tradicionalno veoma prisutno u partnerskim regijama uključenim u projekt (Slovenija-Karst, Hrvatska-Split, Italija-Verona i Karst).

Ukoliko klesarske i građevinske tvrtke trebaju visoko kvalitetnu i motiviranu radnu snagu, potrebno je ulagati ciljani napor za promicanje struke i privlačenje mladih, željnih mogućnosti koje im sektor može ponuditi.

Stranica australske tvrtke ABN Group je jedan od primjera promocije kamenoklesarskog naukovanja: www.abngroup.com.au/apprenticeship/stone-masonry-apprenticeships

Projekt EARN bio je izvrstan primjer svih prednosti koje može osigurati suradnja između obrazovnih institucija (klesarske strukovne škole), ekonomskog sektora (komore, poslodavci, inovacijski clusteri) i pojedinaca (nastavnici, voditelji obrazovanja, poslodavci, inovatori, učenici) putem novog modela praktičnog osposobljavanja koji direktno odgovara specifičnim potrebama i interesima svakog pojedinog dionika i pridonosi stvaranju čvrste sinergije među svima.

Dodana vrijednost projekta je činjenica da se ovaj model može dobro uklopiti u gotovo sva strukovna obrazovanja jer se sastoji od niza praktičnih alata i smjernica za poboljšanje interakcije, razmjene i suradnje koji su presudni za obrazovanje prilagođeno potrebama današnje ekonomije.

Stoga srdačno nudimo rezultate našeg rada svim obrazovnim stručnjacima kao mali doprinos i rješenje prilagodljivo njihovim specifičnim potrebama. Nadamo se da ćete uživati i imati koristi od ovog materijala i radujemo se mogućim povratnim informacijama o sadržaju, metodologiji i provedbi poboljšanja.

Unaprijed zahvaljujemo na mogućim prijedlozima te izražavamo duboku zahvalnost svim suradnicima na projektu EARN za njihov dragocjeni doprinos na ovom projektu i priručniku.

EARN-ov projektni tim

Rok Verstovšek Tanšek, Euroskills 2016

Uvod

Obrazovna reforma potrebna je na gotovo svim razinama. Nastavnici i škole trebaju se dinamički prilagoditi i poboljšati svoje nastavne i obrazovne programe da budu privlačniji učenicima te moraju pružiti relevantne tržišne vještine i znanja kako bi ostali konkurentni ne samo njima sličnim školama, nego i raznim vrstama samoobrazovanja te online obrazovanja.

K tome, moderna ekonomija i tehnologija mijenjaju suvremena radna mjesta i tržište rada. Radnike sve više i više zamjenjuju strojevi i računala te se javlja velika potreba za ljudima koji su kvalificirani, pouzdani, kreativni, komunikativni, vješti u rješavanju problema i usmjereni na zadovoljstvo klijenta. Oni drugi pak koji mogu ponuditi kvalitetnu uslugu ili proizvod po konkurentnoj cijeni bolje su plaćeni i mogu postati nositelji promjene i rasta te tako stvoriti prosperitet za sebe i društvo.

Na čelu tih golemih globalnih promjena su poslodavci i profesionalci pojedinih sektora koji ne moraju samo biti u korak s promjenama, nego se i nositi s njima te ih možda čak i stvoriti kroz svoje vrhunske inovacije i revolucionarne ideje. Stoga su njihovo znanje, iskustvo, uvid i stav

su od najveće važnosti za učenike kao njihove buduće zaposlenike ili kolege poduzetnike. Ova iskustva, uvidi i poslovni razvoji trebaju biti jednako važni nastavnicima i školama ako žele osigurati odgovarajuću edukaciju i pripremu mladih za izazove i potrebe brzo mijenjajuće ekonomije.

Prema tome, ovaj je priručnik osmišljen kako bi pomogao trima dionicima poboljšati usklađivanje njihovih uzajamnih očekivanja. U obrazovanju budućih klesara, kao i u svim drugim zanimanjima i sektorima, očekivanja su triju dionika tijekom obrazovnog procesa su, dakako, različita.

Međutim, ako nastavnik može pružiti iskustvo i rezultate koji su više u skladu s očekivanjima učenika s jedne strane te poslodavca s druge, njegov će posao postati bitniji i korisniji ne samo za učenike i poslodavce nego za nastavnike i škole. Naime, zadovoljstvo učenika i poslodavaca povećava ugled škole u sektoru i prema tome može dugoročno pozitivno utjecati na poslovanje i financijske rezultate škole i nastavnika, čineći ih produktivnijim i zadovoljnijim.

OČEKIVANJA UČENIKA

Dobiti diplomu i visoko plaćeni posao s minimalno utrošene energije i vremena

Steći relevantno znanje, vještine, stavove i iskustva

OČEKIVANJA NASTAVNIKA

Zadržati posao i povećati plaću s minimalno utrošene energije i vremena

Pomoći učenicima steći relevantno znanje, vještine, stavove i iskustva

OČEKIVANJA POSLODAVACA

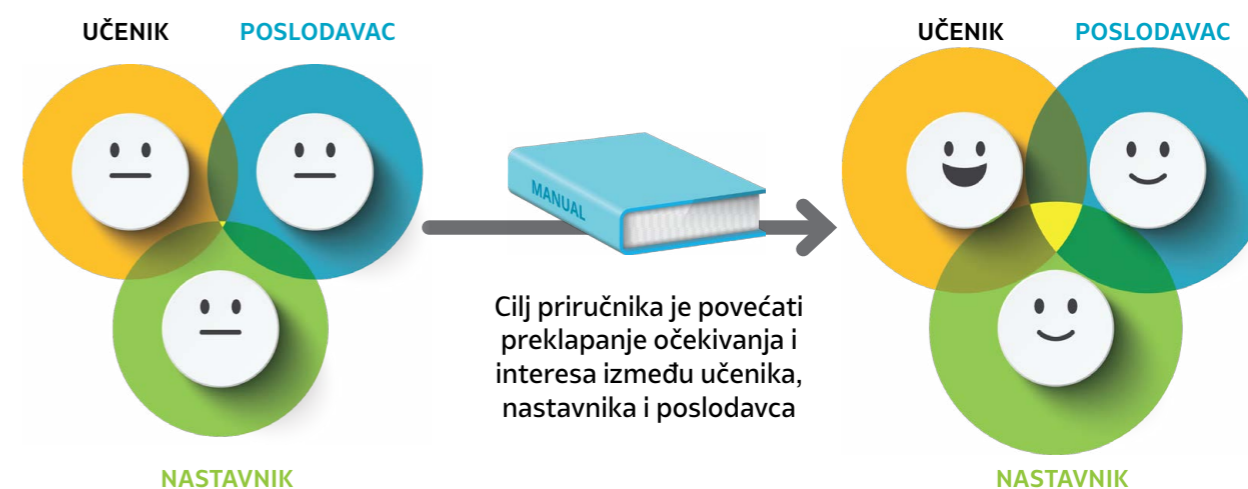
Održati i proširiti tvrtku s minimalno utrošene energije i vremena

Zaposeliti radnu snagu s relevantnim znanjem, vještinama, stavovima i iskustvom

Neka očekivanja ovih triju skupina vrlo su različita, dok su neka vrlo slična i kompatibilna.

Svrha priručnika

Skup interaktivni alata za poboljšanje usklađivanja očekivanja i interesa.

Cilj priručnika je povećati preklapanje očekivanja i interesa između učenika, nastavnika i poslodavca

Priručnik je zamišljen kao skup interaktivnih komunikacijskih alata koji ima za cilj pomoći učenicima, nastavnicima i poslodavcima da se bolje razumiju i izraze svoja specifična očekivanja. To bi na koncu trebalo povećati preklapanje njihovih individualnih očekivanja i interesa te poboljšati ishod i relevantnost obrazovanja.

Kako koristiti ovaj priručnik?

Ovaj je materijal zamišljen kao skup interaktivnih komunikacijskih alata koji bi trebali pomoći učenicima, nastavnicima i poslodavcima (mentorima) da poboljšaju međusobno razumijevanje i da se dinamički prilagode potrebama promjenjivog obrazovanja i ekonomije.

Prema tome, priručnik je napisan iz perspektive triju strana kako bi pomogao svakoj strani da izrazi sve ili dio kompatibilnih ciljeva i očekivanja, predstavi ih dvjema drugim stranama i upravlja, prati i optimira ishod procesa učenja i poučavanja.

Proces je podijeljen u tri jednostavna koraka:

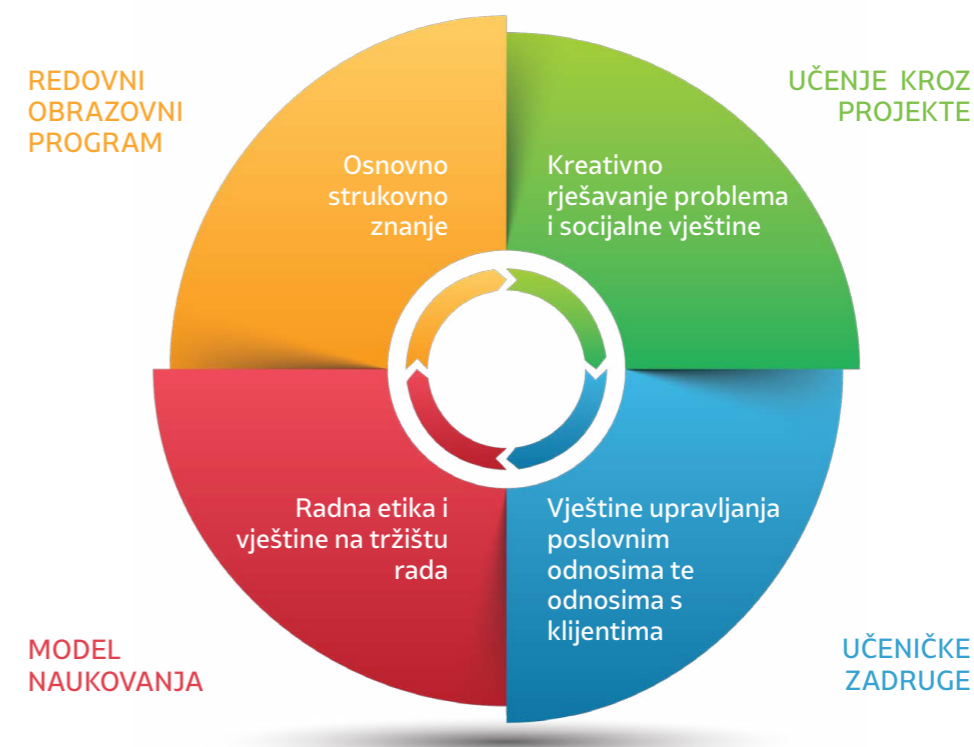
Predložena su tri koraka za nastavnike, učenike i poslodavce/mentore kako bi se poboljšala preklapanja osobnih očekivanja te ishodi njihove međusobne interakcije

Priručnik pruža niz lako upotrebljivih alata te jednostavnih obrazaca za sastanke i evaluaciju za koje se očekuje da će se koristiti kao smjernice u poboljšanju ishoda komunikacije, suradnje i prijenosa znanja.

U kombinaciji s učenjem kroz projekte, metodologijom učenja kroz praksu te pristupom usmjerenim na pojedince, ovi alati bi vam trebali pomoći u pripremi za međusobnu interakciju unutar i van učionice, osobito tijekom učeničkog naukovanja na radnom mjestu, bez obzira na to je li radno mjesto veliki industrijski objekt ili mala klesarska radionica.

Osim toga, uvođenje poduzetničkog učenja kroz obrazovne okvire poput učeničkih ili školskih zadruga pruža dodatne jedinstvene mogućnosti učenicima te nastavnicima za uklapanje obrazovanja u realne situacije i pomoć pri razvijanju vještina potrebnih kako bi uspjeli u današnjem visoko konkurentnom tržištu kao budući zaposlenici ili poslodavci.

Ove nove metodologije i okviri su kratko predstavljeni u poglavlju „Najbolje prakse“ ovog priručnika, kao i u zasebnom dokumentu pod nazivom „Model za poboljšanje ishoda praktičnog učenja koristeći stvarne primjere učenja

Četiri elementa „Modela za poboljšanje ishoda praktičnog učenja koristeći stvarne primjere učenja kroz projekte i učeničke zadruge“ omogućuju potpuni razvoj vještina koje su veoma bitne za suvremenog učenika, školu i konkurentnost poduzeća na globalnom tržištu.

kroz projekte i učeničke zadruge.“

Svako poglavlje u ovom priručniku sadrži kratki uvod i skup jednostavnih alata za usmjeravanje dionika. Koraci i alati u poglavljima podijeljeni su prema ulogama, bilo da ste učenik, nastavnik ili poslodavac/mentor, tako da se možete usredotočiti na one zadatke koji su namijenjeni vašoj ulozi.

Dakako, ako vas zanimaju alati i zadaci drugih dionika, možete slobodno pročitati materijale predviđene njima. To vam čak može pomoći da bolje razumijete perspektive drugih i još više

doprinesete optimizaciji realizacije osobnih i zajedničkih specifičnih potreba i očekivanja te samim time povećanju obostranog zadovoljstva.

Materijali drugih dionika mogu biti osobito zanimljivi nastavnicima koji mogu imati koristi od cjelovitog uvida u učenje i praksu svojih učenika i njihovu interakciju s poslodavcima i mentorima.

Tri su koraka detaljnije objašnjena u nastavku. Ako želite preskočiti dijelove do poglavlja koji se odnosi na vašu ulogu, pratite oznake u boji vašeg odjeljka.

Dijagram toka strukovnog naukovanja

Svaki dionik (nastavnik, učenik te mentor/poslodavac) treba proći kroz sljedeće faze pripreme, provedbe i evaluacije naukovanja. Svaka se faza sastoji od jednostavnih koraka i alata koji pomažu dioniku da se učinkovito pripremi za njegovu/njenu ulogu u određenoj fazi.

Kako bi olakšali proces, pripremili smo niz jednostavnih alata koji se mogu prilagoditi specifičnim potrebama, interesima i ograničenjima svakog dionika. Ovi su alati temelj za vašu specifičnu situaciju te, koristeći svoju kreativnost, možete ih nadopunjavati, skraćivati i prilagođavati da bolje odgovaraju vama i vašem okruženju te procesu naukovanja.

Prije naukovanja:

KAKO SE USPJEŠNO PRIPREMITI ZA STRUKOVNO NAUKOVANJE?

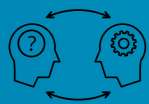
- Obrazac za pripremu naukovanja
- Sastanak dionika prije početka naukovanja
- Plan rada
- Sigurnosne upute

Tijekom naukovanja:

KAKO USPJEŠNO PROVESTI STRUKOVNO NAUKOVANJE?

- Ažuriranje radnog plana naukovanja
- Primjer ponude
- Kodeks prakse
- Sastanak dionika tijekom naukovanja

Nakon naukovanja:

KAKO USPJEŠNO ZAVRŠITI STRUKOVNO NAUKOVANJE?

- Obrazac za evaluaciju pojedinačnog naukovanja
- Obrazac za zaključni sastanak dionika
- Završno izvješće

Prije strukovnog naukovanja

KRATKI UVOD: KAKO SE USPJEŠNO PRIPREMITI ZA STRUKOVNO NAUKOVANJE?

Kako bi ishod naukovanja bio što bolji, preporučeno je poduzeti nekoliko jednostavnih pripremnih koraka.

Oni omogućuju svim dionicima da se bolje pripreme za naukovanje te da svaka strana lakše izrazi svoje ciljeve i očekivanja koji će se onda bolje razumjeti, prenijeti i ostvariti.

Pripremní korak uključuje postavljanje ciljeva ili planiranje svakog od triju dionika (učenika, nastavnika, poslodavca/mentora), sastanke dionika i sigurnosne upute koje je potrebno razmijeniti prije početka naukovanja kako bi se izbjegle ili umanjile opasnosti od ozljeda ili oštećenja.

Obrazac za pripremu naukovanja osmišljen je da pomogne svakom dioniku u postavljanju

osobnih ciljeva i očekivanja koje treba ispuniti ako želi da to iskustvo bude bitno i korisno s gledišta njegovih potreba, interesa i poslovnih ciljeva.

Obrazac za sastanke dionika prije početka naukovanja omogućuje lakše strukturiranje sastanaka koji su potrebni kako bi se bolje razumjeli i ispunili međusobni ciljevi i očekivanja.

Sastanci dionika prilika su za razmjenu informacija, očekivanja i planova te raspravu o prilagodba koje će osigurati lakše postizanje međusobnih i individualnih očekivanja i ciljeva.

Naposljetku, u ovoj je fazi važno da svi dionici prođu sigurnosnu pripremu koja uključuje razmjenu ključnih sigurnosnih informacija i uputa.

Četiri alata za pripremu koraka prije strukovnog naukovanja uključuju: obrazac za pripremu naukovanja, obrazac i dnevni red za sastanke dionika prije početka naukovanja, plan rada strukovnog naukovanja te sigurnosne upute.

OBRAZAC ZA PRIPREMU NAUKOVANJA

Kopirajte ovaj obrazac u tri primjerka i podijelite ih učenicima, nastavnicima i mentorima. Obrazac je potrebno ispuniti prije sastanka dionika. Ako to nije moguće, podijelite obrazac prije početka sastanka i odvojite dovoljno vremena da svi pročitaju do kraja, razmisle o svakom pitanju i napišu odgovor.

	UČENIK	NASTAVNIK	MENTOR
Ime			
Telefon			
E-mail			
<i>Koji su najvažniji životni i poslovni ciljevi i očekivanja koje bih htio podijeliti s drugima?</i>			
<i>Koji su najvažniji specifični ciljevi i očekivanja koje bih htio ostvariti kroz naukovanje u odnosu na samog sebe i druge dionike?</i>	<p><i>Specifični ciljevi/očekivanja:</i></p> <p><i>Htio bih naučiti/iskusiti:</i></p> <p><i>Htio bih da se prema meni postupa:</i></p> <p><i>Htio bih da se nastavnici i mentori ponašaju odgovorno tako da:</i></p> <p><i>Pridonijet ću tvrtki tako da:</i></p> <p><i>Zabrinut sam zbog:</i></p>	<p><i>Specifični ciljevi/očekivanja:</i></p> <p><i>Htio bih da učenik nauči/iskusi:</i></p> <p><i>Htio bih da se prema meni postupa:</i></p> <p><i>Htio bih da se učenici i mentori ponašaju odgovorno tako da:</i></p> <p><i>Učenik će pridonijeti tvrtki tako da:</i></p> <p><i>Zabrinut sam zbog:</i></p>	<p><i>Specifični ciljevi/očekivanja:</i></p> <p><i>Htio bih da učenik nauči/iskusi:</i></p> <p><i>Htio bih da se prema meni postupa:</i></p> <p><i>Htio bih da se učenici i nastavnici ponašaju odgovorno tako da:</i></p> <p><i>Učenik će pridonijeti tvrtki tako da:</i></p> <p><i>Zabrinut sam zbog:</i></p>
Dodatni komentari			
Potpis i datum			

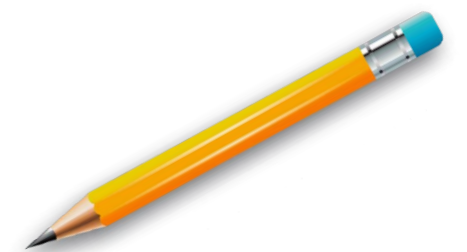
* (neobavezno, ako želite podijeliti svoje vizije kako bi vas drugi bolje razumjeli i tako doprinijeli vašoj viziji)

DNEVNI RED SASTANKA DIONIKA PRIJE POČETKA NAUKOVANJA

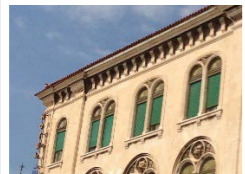
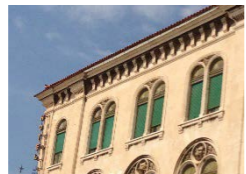
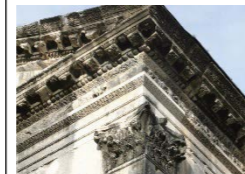

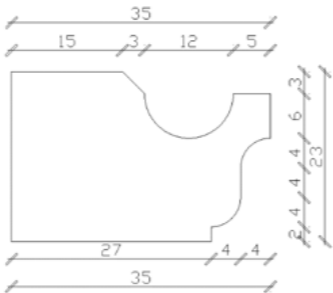
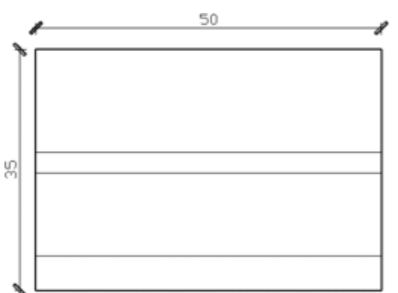
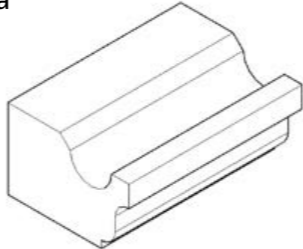
Ovaj dnevni red služi kao predložak za vaš sastanak. Prilagodite ga ako je potrebno.

Prijedlog dnevnog reda

1. Kratke uvodne riječi dobrodošlice od domaćina (npr. ravnatelja škole)
2. Kratka prezentacija alata za poboljšanje faza i ishoda naukovanja
3. Međusobno dijeljenje ciljeva i očekivanja naukovanja
4. Sporazum o pripremi planova rada
5. Sljedeći koraci
6. Pitanja, odgovori, prijedlozi i ideje
7. Druge teme (po izboru)
8. Zaključak

PLAN RADA STRUKOVNOG NAUKOVANJA

ELEMENT	MEĐUKATNI VIJENAC		
OSNOVNI IZGLED Primjeri: Fotografije s terenske nastave			
	Stambena kuća-Split	Prokurative-Split	Dioklecijanova palača
			Datum: Početak: 2.10.2017 Kraj: 4.12.2017
RADIONIČKI NACRT - skica Ovaj dio učenici rade na predmetu klesarske konstrukcije u suradnji s nastavnicima praktične nastave kako bi realno dimenzionirali komad	Nacrt 	Lijevi/Desni bokocrt 	
	Tlocrt 	Izometrija 	
		Procjena dimenzija sirovine: $35\text{cm} \times 23\text{cm} \times 50\text{cm} = 40.250\text{ cm}^3$ $V = 0,04\text{ m}^3$	

MATERIJAL						
VRSTE	Mramor	Vapnenac	travertin	oniks	pješčenjak	granit
UPOTREBLJENO ZA RAD:						
JEDINIČNA CIJENA [kn/m ³]		1.482,00*				
UPOTREBLJENO: [m ³]		0,04				
Cijena sirovine [kn]		59,00*				

*Cijena s PDV-om

ISPITIVANJA POTREBNA S OBZIROM NA VRSTU STIJENA I UPOTREBU									
Petrografsko ispitivanje	Tlačna čvrstoća	Svojna čvrstoća	Habanje	Gustoća	Poroznost	Termalno širenje	Smrzavanje	Apsorpcija vode	Soli
HRN EN 12407:2008	HRN EN 1926:2008	HRN EN 12372:2008	HRN EN 14157:2004	HRN EN 1936:2008	HRN EN 1936:2008	HRN EN 14581:2008	HRN EN 12371:2010	HRN EN 13755:2008	HRN EN 14147:2004

IZRADA																
FAZE RADA	OBRADA										UGRADNJA					
OPIS (upotrijebljeni alati, broj komada, izgled površine,...) Faze se definiraju u dogovoru s nastavnikom praktične nastave Učenici zapisuju upute nastavnika, a tijekom rada zapisuju svoja zapažanja i bilješke Učenici predlažu svoj izbor alata i savjetuju se s nastavnicima. Zapisuju svoje bilješke.	1. FAZA –označavanje klesanaca prema izrađenim šablonama Šablone su izraene na određenom broju sati klesarskih konstrukcija – priloženo 2. FAZA - klešu vidljive dijelove prema šablonama upotrebom odgovarajućih alata Dio koji će se ugraditi u zid nije potrebno klesati, a iznositi će 1/3 komada. 3. FAZA – izrada kanala prema šabloni Upotrijebljeni alati: 1. Čekić i dljetlo 2. ... 4. FAZA – izrada profila upotrebom seta klesarskih alata od grubljeg prema finijem. 5. FAZA – kontrola izrađenog Komad je u redu te nisu potrebne dodatne intervencije										Potrebno je pripremiti: 1. TRANSPORT 2. POSTAVLJANJE SKELE 3. DIZALICA 4. VEZIVO Prilikom rada na skeli moraju biti barem dva radnika. Nakon postavljanja skele, vrijeme potrebno za ugradnju je sat po komadu. Kalkulacija se obično radi za kompletnu situaciju.					
VRIJEME uobičajena praksa	2. 10.	9. 10.	16. 10.	23. 10.	30. 10.	6. 11.	13. 11.	20. 11.	27. 11.	4. 12.	Σ	29. 1. 2018.				Σ
MOJE ULOŽENO VRIJEME [h] Praćenje *unijeti radne sate	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	40	1				1
CIJENA RADA NORMATIVIH -uobičajena praksa * iz prethodne tablice	16 sati × 100,00 kn = 1.600,00 kn										1 sat × 100,00 = 100 kn					
CIJENA MOGA RADA *potrebno izračunati	40 sati × 100,00 kn = 4.000,00 kn										1 sat × 100,00 = 100 kn					
ZAPAŽANJA & KOMENTARI: *kako biti konkurentniji ili postići bolju cijenu	- Trebam raditi brže - Za neke dijelove mogu upotrijebiti električne ili pneumatske alate - možda mogu drugačije organizirati rad (bolja organizacija posla, više radnika...)															

Pravila zaštite na radu:

Datum: _____

Učenik: _____

SIGURNOSNE UPUTE

Koristite ovaj obrazac kako biste bili sigurni da su studenti svjesni i obučeni za zdravstvene i sigurnosne zahtjeve na radnom mjestu naukovanja.

POSLODAVAC	Ime i adresa poslodavca	
UČENIK	Ime i prezime učenika	
Potvrđujemo da je student položio ispit za zdravlje i sigurnost na radu		
zakonodavstvo iz područja zdravlja i sigurnosti na radu	DA	NE
mjere zdravstvene i sigurnosne zaštite na privremenim i pokretnim gradilištima	DA	NE
sigurnost od požara	DA	NE
Student je prošao test s najmanje 80% točnih odgovora		
Škola u kojoj je student položio test:	Datum:	Potpis mentora:

Poslodavac ili ovlašteni mentor _____ obavijestili su učenika o rizicima i mjerama za zdravlje i sigurnost na području klesarstva prije nego što je započeo svoje naukovanje.
Početni datum naukovanja - _____

korištenje osobne zaštitne opreme	DA	NE
kretanje transportnih i podiznih uređaja u radionici i odlaganju materijala	DA	NE
rad s ručnim alatima za obradu kamena	DA	NE
rad s električnim strojevima za obradu kamena	DA	NE
rad s pneumatskim alatima	DA	NE
rad na CNC stroju	DA	NE
ručno podizanje i pomicanje teških tereta	DA	NE
horizontalni i vertikalni transport s vakuumskim hvataljkama	DA	NE
horizontalni i vertikalni transport s viličarom za palete	DA	NE
rad u bučnom okruženju	DA	NE
rad u prašnjavim okruženjima	DA	NE
gospodarenje otpadom i opasnim tvarima	DA	NE
djelovanje u slučaju nesreće	DA	NE

Izjava učenika

UČENIK	Ime i prezime učenika	
<p>Obaviješten sam o rizicima koji se odnose na ručnu i strojnu obradu kamena te pri izradi proizvoda rezanjem kamena. Obaviješten sam o mjerama za siguran i zdrav rad.</p> <p>Izjavljujem da ću obaviti posao pod nadzorom i prema uputama mentora.</p> <p>Radit ću sigurno i odgovorno kako ne bi ugrozio sebe i druge zaposlenike</p>		
Datum:	Potpis učenika:	
Datum:	Potpis poslodavca ili mentora:	

Molimo priložite popis nacionalnih propisa o zaštiti zdravlja i sigurnosti na radu.

Tijekom naukovanja

KRATKI UVOD: KAKO USPJEŠNO PROVESTI STRUKOVNO NAUKOVANJE?

Nakon uspješne pripreme, koja osigurava bolje usklađivanje uzajamnih očekivanja i ciljeva te veće zadovoljstvo triju skupina dionika tj. učenika, poslodavaca/mentora i nastavnika, naukovanje može nesmetano početi.

Međutim, tijekom naukovanja korisno je upotrijebiti alate koji mogu dodatno poboljšati njegovu kvalitetu. Stoga smo pripremili četiri alata koji se mogu prilagoditi specifičnim potrebama i ciljevima vašeg naukovanja.

Alati su sljedeći:

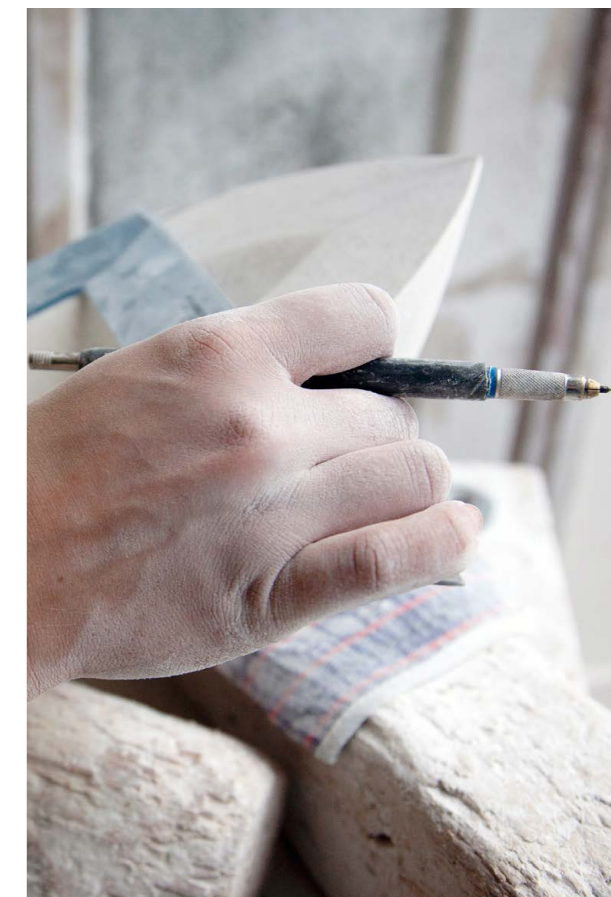

Četiri alata za fazu provedbe (tijekom naukovanja) uključuju: kodeks prakse, dnevni red i obrazac za sastanak dionika tijekom naukovanja (ovi sastanci nisu obvezni, ali se toplo preporučuju), primjer ponude i ažuriranje radnog plana naukovanja

Dnevni red i obrazac za sastanak dionika tijekom naukovanja omogućuju daljnju interakciju među dionicima s ciljem nadziranja i unapređenja naukovanja. Naizgled zahtjevni, ovi sastanci mogu biti izvrsno rješenje za procjenu napretka naukovanja te ispravak procesa i aktivnosti prije završetka naukovanja kada je prekasno za takve izmjene. Na taj se način može pravodobno intervenirati i uskladiti proces provedbe s realnom provedbom naukovanja koje se može znatno razlikovati od onoga što je planirano na početku. To je vrsta „finog podešavanja“ u vidu kratkog izvještaja u kojem će poslodavac/mentor i učenik/naučnik trebati razmijeniti svoja gledišta o stupnju realizacije plana koji su postavili na početku naukovanja te njegovo možebitno usavršavanje.

Primjer ponude je ogledni praktični zadatak koji se može koristiti kao predložak za praktični rad tijekom naukovanja.

Naposljetku, ažuriranje plana rada naukovanja omogućava svim dionicima da optimiraju naukovanje, prilagođavajući ga stvarnim situacijama i novinama, kao i promjenama potreba i okolnosti.

NORMATIVI

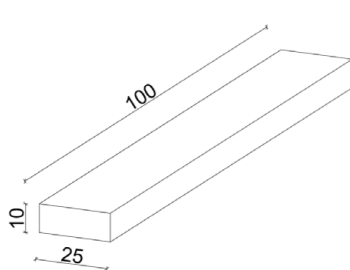
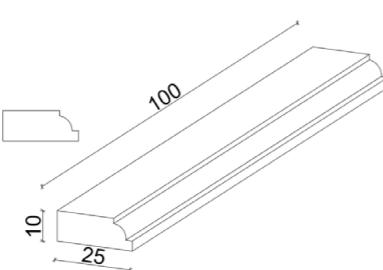
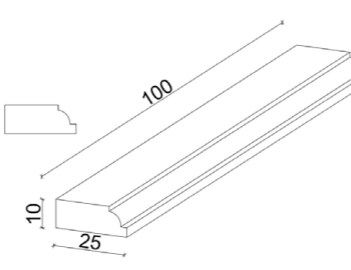
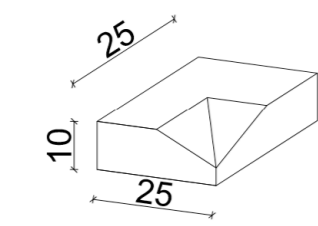
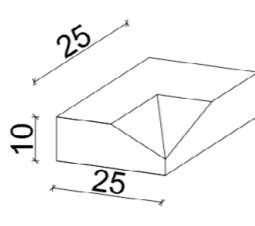
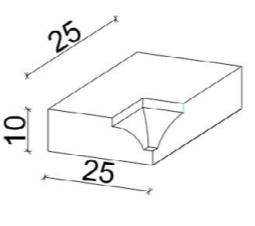
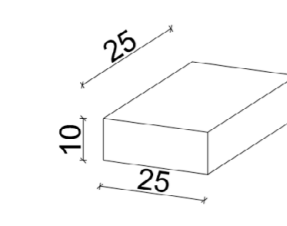
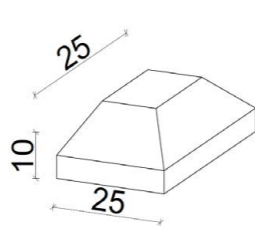
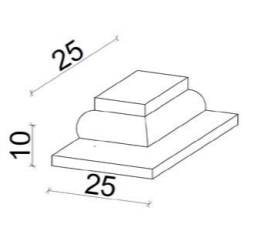
Svaki program naukovanja trebao bi sadržavati upute za praktične zadatke koji će se izrađivati tijekom praktičnog rada.

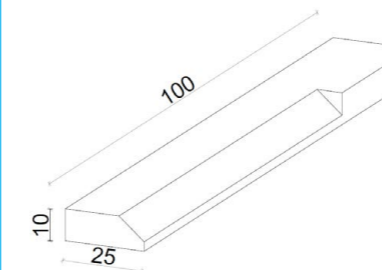
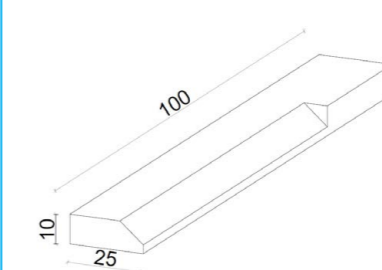
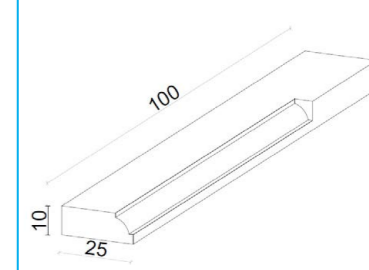
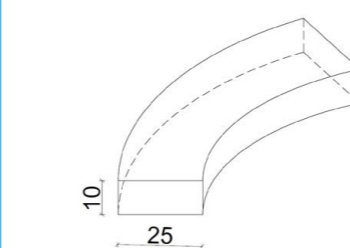
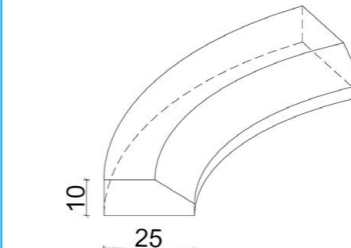
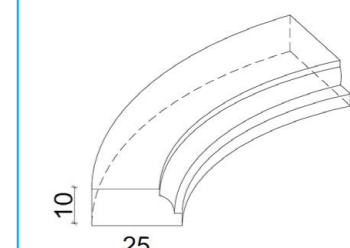
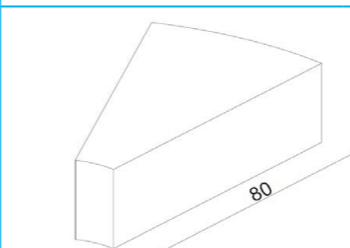
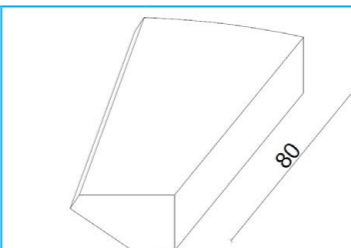
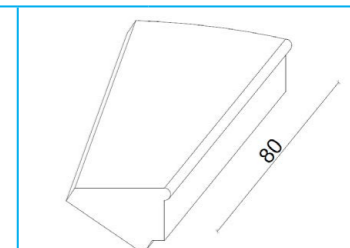
Uobičajena praksa, koja je sastavni dio ovoga priručnika, primjer je skupa uputa i podataka koji je opisuju kao što su npr. vrijeme potrebno za obradu i ugradnju kamenih elemenata ili vrijeme potrebno za programiranje i rad CNC stroja.

Ipak, budite slobodni dodati svoje primjere uobičajene prakse i vodiče u skladu s vašim posebnim obrazovnim zadacima.

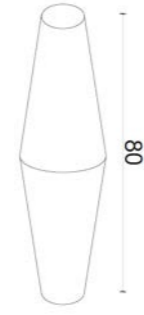
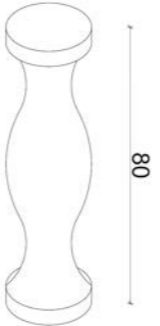
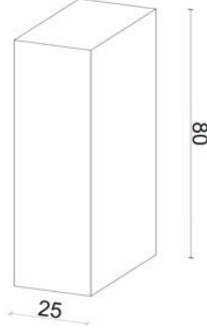
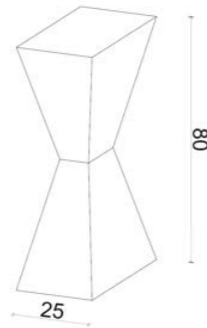
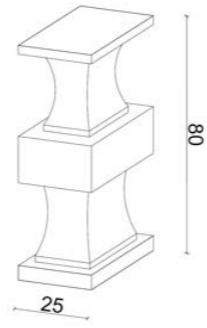
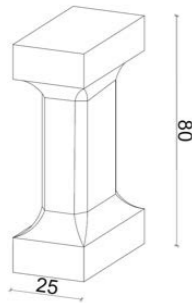
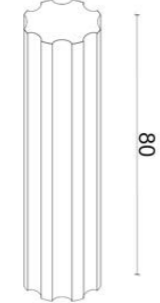
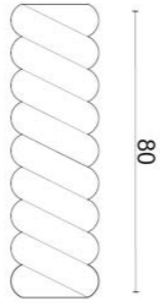
Prokomentirajte tijekom susreta dioničara, uključenih nastavnika, učenika i mentora u radnom procesu njihovu primjenjivost, relevantnost i izvedivost za specifične programe naukovanja.

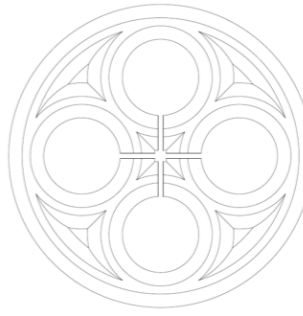
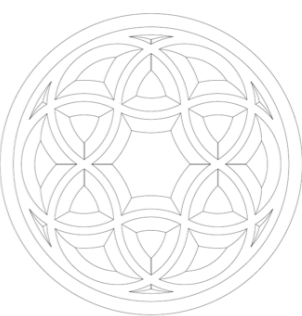
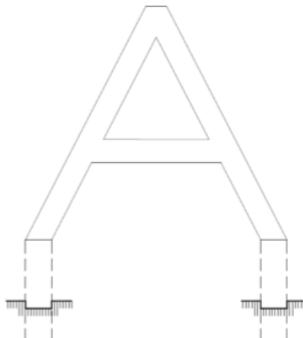
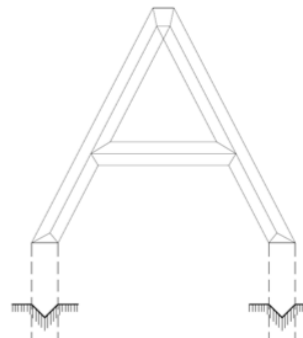
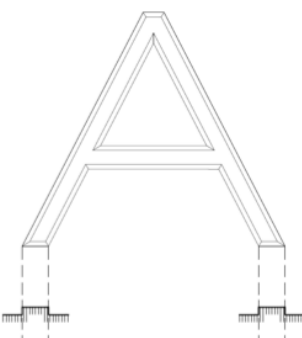
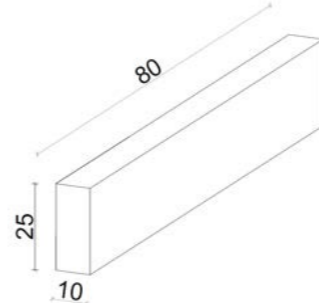
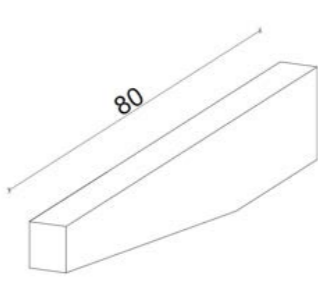
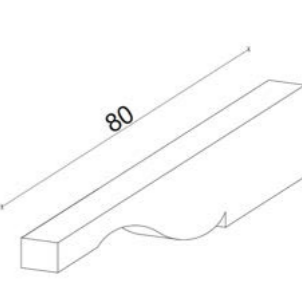
Uobičajena praksa: Vrijeme potrebno za obradu i ugradnju kamenih elemenata (u radnih satima)

OSNOVNI		JEDNOSTAVNI		SLOŽENI	
A) RAVNI PROFIL					
					
RUČNA OBRADA	-	2		8	
PNEUMATSKI ALATI	-	1		5	
ELEKTRIČNI ALATI	20min (piljen)	1		5	
CNC STROJ	1 min 1 min	1 min	5 min	10 min	30 min
UGRADNJA	1	1		1	
B) PROFILIRANI KUT					
					
RUČNA OBRADA	-	2		4	
PNEUMATSKI ALATI	-	1		1	
ELEKTRIČNI ALATI	15min	1		1	
CNC STROJ	1 min 30 min	5 min	30 min	5 min	45 min
UGRADNJA	1	1		1	
C) PROFILIRANI UGAO					
					
RUČNA OBRADA	-	2		6	
PNEUMATSKI ALATI	-	1		3	
ELEKTRIČNI ALATI	15 min	1		3	
CNC STROJ	1 min 30 min	5 min	10 min	10 min	1
UGRADNJA	1	1		1	

D) SLIJEPI KUT					
					
RUČNA OBRADA	2	2		8	
PNEUMATSKI ALATI	1	1		5	
ELEKTRIČNI ALATI	1	1		5	
CNC STROJ	5 min 5 min	5 min	5 min	10 min	1
UGRADNJA	1	1		1	
E) LUČNI ELEMENT					
					
RUČNA OBRADA	8	10		20	
PNEUMATSKI ALATI	4	5		10	
ELEKTRIČNI ALATI	4	5		10	
CNC STROJ	5min 1	5min 1		10min 3	
UGRADNJA	1	1		1	
F) MASIVNA STEPENICA (KRUŽNI PRESJEK)					
					
RUČNA OBRADA	8	16		20	
PNEUMATSKI ALATI	3	6		9	
ELEKTRIČNI ALATI	3	6		9	
CNC STROJ	10min 30min	15min 2		15min 3	
UGRADNJA	2	2		2	

* VRIJEME PROGRAMIRANJA
 ** VRIJEME IZRADE
 - ZBOG JEDNOSTAVNOSTI OBRADE UGLAVNOM SE NE RADI RUČNO

OSNOVNI		JEDNOSTAVNI		SLOŽENI		
G) BALUSTAR (KRUŽNI PRESJEK)						
						
RUČNA OBRADA	6	12		18		
PNEUMATSKI ALATI	3	6		9		
ELEKTRIČNI ALATI	3	6		9		
CNC STROJ	5min	1	5min	1	15min	2
UGRADNJA	1	1	1	1	1	
H) BALUSTAR (KVADRATIČNI PRESJEK)						
						
RUČNA OBRADA	-	10		30		
PNEUMATSKI ALATI	-	3		15		
ELEKTRIČNI ALATI	30 min	3		15		
CNC STROJ	1 min	5 min	15 min	1	1	6
UGRADNJA	1	1	1	1	1	
I) STUP (PROMJENJIVA VISINA)						
						
RUČNA OBRADA	20	20		30		
PNEUMATSKI ALATI	10	10		20		
ELEKTRIČNI ALATI	10	10		20		
CNC STROJ	30 min	6	30 min	3	30 min	6
UGRADNJA	1	1	1	1	1	

J) ROZETA, 100cm x 100 cm x 10 cm						
						
RUČNA OBRADA	50	100		150		
PNEUMATSKI ALATI	20	40		70		
ELEKTRIČNI ALATI	20	40		70		
CNC STROJ	15min	10	30min	12	1	15
UGRADNJA	8	8	8	8	8	
K) SLOVA, opcije: visina, 2 cm / 4 cm / 6 cm						
						
RUČNA OBRADA	30 min	30 min		1 h		
PNEUMATSKI ALATI	30 min	30 min		1 h		
ELEKTRIČNI ALATI	30 min	30 min		1 h		
CNC STROJ	5 min	30 min	5 min	30 min	5 min	30 min
UGRADNJA	1	1	1	1	1	
L) KONZOLA						
						
RUČNA OBRADA	-	2		6		
PNEUMATSKI ALATI	-	1		2		
ELEKTRIČNI ALATI	0 h	1		2		
CNC STROJ	1 min	5 min	5 min	30 min	15 min	2
UGRADNJA	1	1	1	1	1	

* VRIJEME PROGRAMIRANJA
 ** VRIJEME IZRADE
 - ZBOG JEDNOSTAVNOSTI OBRADE UGLAVNOM SE NE RADI RUČNO

OBRAZAC ZA PRIPREMU SASTANKA TIJEKOM NAUKOVANJA

Kopirajte ovaj obrazac u tri primjerka i podijelite ih učenicima, nastavnicima i mentorima. Obrazac je potrebno ispuniti prije sastanka dionika. Ako to nije moguće, podijelite obrazac prije početka sastanka i odvojite dovoljno vremena da svi pročitaju do kraja, razmisle o svakom pitanju i napišu odgovor.

	UČENIK	NASTAVNIK	MENTOR
Ime			
Iskustvo	<i>Do sada mi se najviše sviđjelo:</i>	<i>Podržat ću učenika tako da:</i>	<i>Do sada mi se najviše sviđjelo:</i>
	<i>Do sada mi se najmanje sviđjelo:</i>	<i>Podržat ću mentora tako da:</i>	<i>Do sada mi se najmanje sviđjelo:</i>
	<i>Bio sam najbolji u:</i>	<i>Usredotočit ćemo se na poboljšanje:</i>	<i>Učenik je pokazao sljedeće vještine:</i>
	<i>Bio sam lošiji u:</i>		<i>Bio sam impresioniran:</i>
	<i>Želio bih se usredotočiti na poboljšanje:</i>		<i>Učenik treba poboljšati:</i>
			<i>Usredotočit ćemo se na poboljšanje:</i>
Dodatni komentari			
Potpis i datum			

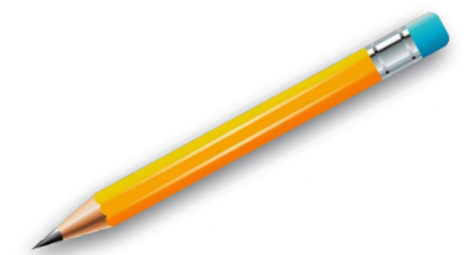
DNEVNI RED SASTANKA DIONIKA TIJEKOM NAUKOVANJA

Ovaj sastanak mogu održati poslovni mentor i učenik s nastavnikom ili bez njega. Međutim, ako smatrate da bi sudjelovanje nastavnika moglo biti korisno, razmislite o njegovom uključivanju.

Ovaj dnevni red služi kao predložak za vaš sastanak. Prilagodite ga ako je potrebno.

Agenda Proposal

1. Kratki uvod
2. Kratka evaluacija alata za poboljšanje napretka i ishoda naukovanja
3. Rasprava o načinima poboljšanja
4. Prilagodba plana rada
5. Sljedeći koraci i druge teme (po izboru)
6. Zaključak

PONUDBA

NAZIV PONUDE:

1. Nabava materijala			
* cijena kesanca po m ³ je		VRSTA	
	KOLIČINA	DIMENZIJE	CIJENA
UKUPNO:			

2. Obrada i ugradnja				
* jedinična cijena rada kvalificiranog klesara po satu		KOLIČINA	VRIJEME	CIJENA
izrada nacrt (radionički nacrt sa šablonama)				
UKUPNO:				

3. Transport pomoćni radovi na gradilištu			
UKUPNO:			

Ukupna neto vrijednost(1+2+3)	
PDV 25,00%	
Ukupna cijena s PDV-om::	

Način plaćanja:	
Garantni rok:	
Rok izrade:	
Dodatni uvjeti:	
Privitci:	

Mjesto, vrijeme

Potpis:

PRIJEDLOG AŽURIRANJA OBRASCA ZA PLAN RADA

Ovaj obrazac radnog plana služi kao predložak za planiranje vaše provedbe naukovanja. Prilagodite ga ako je potrebno..

STAVKA AŽURIRANJA RADNOG PLANA	
Ime i kontakt učenika	
Ime i kontakt nastavnika mentora	
Ime i kontakt poslovnog mentora	
Odjel/organizacija domaćina	
Period strukovnog naukovanja	
Zaključci evaluacije napretka naukovanja i stvari koje treba poboljšati, dodati ili prilagoditi:	
Ažurirani opći, specifični i obrazovni ishodi (neobavezno)	
Dodatne aktivnosti/projekti koje treba dovršiti (neobavezno)	
Dodatni važni međusobni dogovori o stavovima, ponašanju, odgovornosti i doprinosima kako bi se osiguralo najbolje moguće iskustvo za sve dionike naukovanja (neobavezno)	
Dodatni komentari	
Potpisi svih dionika	

Nakon strukovnog naukovanja

KRATKI UVOD: KAKO USPJEŠNO ZAVRŠITI STRUKOVNO NAUKOVANJE?

Ideja je ove završne faze ili faze nakon naukovanja je omogućiti svim dionicima da razmisle o naukovanju i procijene ishode u odnosu na početni plan i očekivanja. Ova se faza može pokazati ključnom za omogućavanje kontinuiranog rasta i poboljšanja ne samo pojedinačnog naukovanja, nego i razvoja obrazovanja, rada i poslovanja te procesa stjecanja radne snage.

Na taj način, svaka od triju strana ne samo da otkriva nova znanja i poboljšanja, već razm-

jenjuje važne informacije s drugima i pomaže ostvariti pojedinačne i zajedničke ciljeve i očekivanja.

U ovoj fazi predložena su tri alata koji se također mogu prilagoditi specifičnim potrebama i situacijama svih dionika. Alati uključuju: evaluaciju pojedinačnog naukovanja, zaključni sastanak dionika te završno izvješće.

Tri alata za korištenje nakon naukovanja uključuju: evaluaciju pojedinačnog naukovanja, dnevni plan i obrazac za zaključni sastanak dionika te završno izvješće.

Obrazac za evaluaciju usmjerava razmišljanje na ono što je bilo dobro te ono što bi se moglo ispraviti u procesu i odnosu među dionicima kako bi se poboljšali ishodi obrazovanja, naukovanja te čak i poslovne perspektive učenika, poslodavca i nastavnika.

Na zaključnim sastancima dionika razmjenjuju se konačne informacije te se organizira mala proslava za sve sudionike. Proslava može ukl-

jučivati jednostavnu catering hranu i poklone za sudionike u znak zahvalnosti na uloženom trudu, posebice zajedničkom doprinosu i predanosti ispunjenju zajedničkih ciljeva i očekivanja.

Naposljetku, završno izvješće pisani je trag procesa i naučenih lekcija koji obuhvaća najvažnije uvide, zaključke i prijedloge za buduća naukovanja.

EVALUACIJA UČENIKA NAKON STRUKOVNOG NAUKOVANJA

Ovaj obrazac namijenjen je poslovnom mentoru koji ocjenjuje učenika. Molimo vas, budite iskreni i konstruktivni kako bi pomogli učeniku da prepozna svoje jake i slabe strane. Dopunite ili izmijenite obrazac ako to smatrate potrebnim. Obrazac predajte nastavniku koji će s učenikom proći kroz njegov sadržaj. Nastavnik bi trebao objasniti učeniku da se obrazac za evaluaciju ne odnosi na njega osobno, nego na njegovo ponašanje, stavove i postignuća tijekom naukovanja. Učenik treba razumjeti da je to subjektivna perspektiva njegovog/njenog poslovnog mentora čije tvrdnje treba uzeti sa zrnom soli. Međutim, ako se primi mudro i otvorena uma, kritika mentora može pružiti neke smjernice za poboljšanje određenih aspekta ponašanja i stava kako bi bolje odgovarali specifičnim poslovnim i tržišnim okruženjima.

Obrazac za evaluaciju učenika nakon strukovnog naukovanja

Učenik _____ Škola _____

Poslodavac _____ Mentor _____

4 – Izvrsno 3 – Dobro 2 – Zadovoljavajuće 1 – Potrebno je poboljšati NA – Nije primjenjivo

Osobne i društvene kvalitete		Kvaliteta rada i radne navike	
Spremnost na rad s drugima	4 3 2 1 NA	Učinkovito korištenje vremena	4 3 2 1 NA
Prihvatanje konstruktivne kritike	4 3 2 1 NA	Iskazivanje inicijative	4 3 2 1 NA
Prilagodljivost novim zadacima/situacijama	4 3 2 1 NA	Spremnost na prihvatanje uputa	4 3 2 1 NA
Iskazivanje poštovanja	4 3 2 1 NA	Izvršavanje dodijeljenih zadataka	4 3 2 1 NA
Pokazivanje pozitivnog stava	4 3 2 1 NA	Spremnost na rješavanje problema	4 3 2 1 NA
Točnost i redovito pohađanje	4 3 2 1 NA	Svjesnost sigurnosnih procedura	4 3 2 1 NA
Prikladna odjeća	4 3 2 1 NA	Učinkovito korištenje tehnologije	4 3 2 1 NA
Zauzimanje odgovarajuće vodeće uloge	4 3 2 1 NA	Spremnost na učenje	4 3 2 1 NA
Komunikacijske vještine		Ključne kompetencije (navedite područja na koja ste se usredotočili)	
Učinkovito komunicira	4 3 2 1 NA		4 3 2 1 NA
Koristi prikladne tehničke izraze na stranom jeziku	4 3 2 1 NA		4 3 2 1 NA
Učinkovito sluša	4 3 2 1 NA		4 3 2 1 NA
Razumije instrukcije	4 3 2 1 NA		4 3 2 1 NA
Izražava potrebe	4 3 2 1 NA		4 3 2 1 NA
KONAČNA PROCJENA			
Pohađanje nastave		Cjelokupni radni učinak 4 3 2 1 NA	
Biste li ponovno prihvatili ovog učenika?		Da	Ne
Dodatni komentari:		Možda	
Potpis mentora	Datum:	-----	

Potpis Učenika	Datum:	-----	

OBRAZAC ZA SASTANAK DIONIKA NAKON ZAVRŠETKA NAUKOVANJA

Kopirajte ovaj obrazac u tri primjerka i podijelite ih učenicima, nastavnicima i mentorima. Obrazac je potrebno ispuniti prije sastanka dionika. Ako to nije moguće, podijelite obrazac prije početka sastanka i odvojite dovoljno vremena da svi pročitaju do kraja, razmisle o svakom pitanju i napišu odgovor.

	UČENIK	NASTAVNIK	MENTOR
Ime			
Iskustvo	<i>Najviše mi se sviđjelo:</i>	<i>Najviše mi se sviđjelo:</i>	<i>Najviše mi se sviđjelo:</i>
	<i>Najmanje mi se sviđjelo:</i>	<i>Najmanje mi se sviđjelo:</i>	<i>Do sada mi se najmanje sviđjelo:</i>
	<i>Naučio sam sljedeće:</i>	<i>Moji dojmovi o radnom mjestu su: O učeniku:</i>	<i>Učenik je naučio sljedeće:</i>
	<i>Poboljšao bih sljedeće:</i>	<i>O mentoru/tvrtki:</i>	<i>Učenik treba poboljšati:</i>
	<i>Radno mjesto bi se moglo poboljšati tako da:</i>	<i>Možemo poboljšati radno mjesto tako da:</i>	<i>Možemo poboljšati radno mjesto tako da:</i>
<i>Na sljedećem naukovanju želio bih se usredotočiti na:</i>	<i>Podržat ću učenika u školi tako da:</i>	<i>Škola može podržati učenika tako da:</i>	
Dodatni komentari			
Potpis i datum			

DNEVNI RED SASTANKA DIONIKA NAKON ZAVRŠETKA NAUKOVANJA

Ovaj dnevni red služi kao predložak za vaš sastanak. Prilagodite ga ako je potrebno.

Prijedlog dnevnog reda

1. Kratki uvod i riječi dobrodošlice (npr. ravnatelja škole)
2. Prezentacija i evaluacija provedbe strukovnog naukovanja
3. Rasprava o mogućim načinima poboljšanja za buduća strukovna naukovanja
4. Sljedeći koraci i druge teme (po izboru)
5. Diplome te potvrde o izvrsnosti i/ili zahvalnice
6. Proslava uspješnog završetka programa za strukovno naukovanje

OBRAZAC ZA ZAVRŠNO IZVJEŠĆE

Izvješće je alat kojim se uspješno zatvara program za strukovno naukovanje i koji se može koristiti kako bi se pratio napredak i poboljšanje programa iz jedne u drugu školsku godinu. Ovaj obrazac služi kao predložak za vaše izvješće te ga možete prilagoditi prema potrebi.

Naslov programa za strukovno naukovanje (neobavezno)	
Naziv obrazovne organizacije koja provodi naukovanje	
Kontakt osoba/Koordinator programa za strukovno naukovanje	
Nazivi partnerskih organizacija (tvrtke, druge organizacije i institucije, lokalna tijela, itd.)	
Imena nastavnika i poslovnih mentora koji sudjeluju	
Period provedbe	
Kratki opis programa za strukovno naukovanje (provedene aktivnosti, dobiveni ishodi i rezultati, itd.)	
Ukupan broj učenika koji su se prijavili za program	
Ukupan broj učenika koji su završili program	
Ukupan broj poslovnih mentora koji su sudjelovali	
Ukupan broj nastavnika koji su sudjelovali	
Broj sastanaka dionika	
Najbolji aspekti programa za strukovno naukovanje	
Problemi i pitanja s kojima se suočavalo i način na koji se prema njima odnosilo	
Naučene lekcije i planovi za budućnost	
Dodatni komentari	

Najbolje prakse

U ovom dijelu izložiti ćemo neke od najboljih praksi koje su proveli i/ili prikupili partneri EARN projekta u svrhu njihova dijeljenja, širenja, prilagodbe i/ili budućeg razvoja te eventualnog ocjenjivanja u istim ili sličnim obrazovnim institucijama. Ako trebate više informacija, slobodno se obratite partnerima projekta.

UČVRŠĆIVANJE VEZA IZMEĐU OBRAZOVNOG I PROFESIONALNOG SEKTORA

Kako bi ojačao odnos s profesionalnim sektorom Centar za stručno osposobljavanje Istituto Salesiano San Zeno svako dva mjeseca organizira sastanak poduzetnika, trgovinskih udruženja, općinske uprave i škole. Sastanak je otvoren i za druge poduzetnike ili ljude koji bi mogli biti uključeni u dnevni red.

Takvi sastanci otvorili su put k razmatranju kupnje novih tehnološki naprednih strojeva za školu s ciljem izoštravanja obrazovnih vještina nastavnika te učenika. Jedan od menadžera tvrtke, Donatoni Macchine, sudjelovao je u

tim sastancima na kojima je pokazao tehničke karakteristike računalno numerički upravljanih strojeva (CNC) koje bi škola mogla kupiti po proizvodnim cijenama uz doprinose poduzetnika, Konzorcija za izložbu regije Valpolicella (Consortio Valpolicella Esposizioni [CVE] – konzorcije koji promovira industriju mramora) i općinske uprave.

Osim toga, zbog povećanja broja učenika razmatrala se mogućnost da se sjedište škole prebaci u veću zgradu, u blizini obrtničke radionice.

Ključna postignuća:

- Razgovori o poboljšanju
- Udruživanje za kupnju strojeva
- Suradnja na Marmomacc sajmu
- Minibus od željezničke stanice do škole.

Ključni razlozi za uspjeh:

- Međusobna dosljedna komunikacija
- Angažman svih partnera
- Pozitivna energija.

Visiting the Sant'Ambrogio's School of Marble, Italy

Marble sculpture

PROSLAVA ODJELA ZA OBRADU KAMENA SA SVIM DIONICIMA

Svake godine San Zeno centar domaćin je ručka na koji su pozvani učenici, njihove obitelji te općinska uprava. Večeru s proizvodima karakterističnim za Veronu obično priprema catering služba. Učenici su, uz pomoć profesora, zaduženi za raspored prostora i stolova te posluživanje obroka. Prilika je to za općinsku

upravu, poduzetnike, kao i za samu školu da izlože svoje programe, rezultate i projekte. Na tom događaju razvijaju se komunikacija i dijalog između obiteljskog, školskog i poslovnog svijeta. Tijekom večeri, igra se i lutrija na kojoj se osvajaju neki od učeničkih radova.

Ključna postignuća:

- Spajanje obitelji, nastavnika i poslodavaca
- Jačanje interesa jednog sektora za drugi.

Ključni razlozi za uspjeh:

- Dobra organizacija događaja
- Interes svih dionika
- Dosljedno sudjelovanje svih dionika.

Sant'Ambrogio's School of Marble, Italy

GODIŠNJI PREGLED I PLANIRANJE S DIONICIMA

Po završetku trogodišnjeg obrazovanja, učenici San Zeno centra polažu završne ispite kako bi stekli profesionalnu kvalifikaciju. Da bi potvrdili konačne rezultate, stručni odbor mora ponajprije intervjuirati učenike i ispitati njihovo znanje. Odbor čine stručnjaci te

predstavnici raznih ministarstava. S ciljem da najbolje iskoristi ovu prigodu, San Zeno okuplja članove vanjske komisije, učenike i profesore te poduzetnike i općinske vlasti na ručku na kojem se raspravlja o prošloj, budućoj i trenutnoj suradnji.

Ključna postignuća:

- Godišnji pregled cijelog sektora
- Godišnje planiranje za nadolazeću godinu
- Otvorena rasprava kako bi se uskladila očekivanja dionika
- Suradnja između Ministarstva obrazovanja, škole i poslodavaca.

Ključni razlozi za uspjeh:

- Maksimalno iskorištavanje događaja koji spaja sve dionike
- Stvaranje otvorenog i ugodnog okruženja
- Okupljanje pravih ljudi za donošenje odluka.

PLANIRAJ SVOJU BUDUĆNOST – PRAKTIČNI DAN OTVORENIH VRATA

Nakon predstavljanja San Zeno centra u srednjim školama, zainteresirani mogu posjetiti centar i sudjelovati na satu u obrtničkoj radionici. Tijekom nastave, svakom posjetitelju pomaže učenik treće godine koji tako postaje

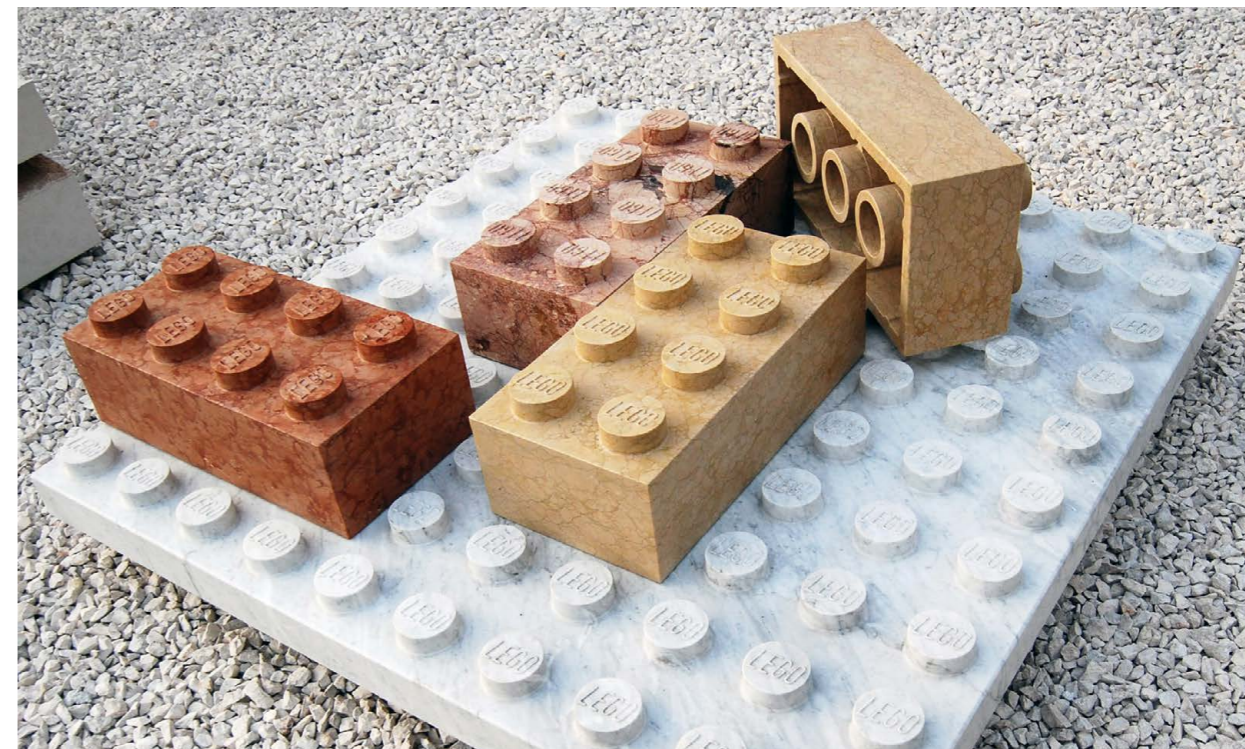
mentor na jedan dan te pokazuje svoje vještine i alate koje obično koristi. Posjetitelji vlastitim rukama i CNC strojevima stvaraju mala umjetnička djela. Na kraju dana uz umjetničko djelo posjetitelji dobiju i potvrdu o sudjelovanju.

Ključna postignuća:

- Povećanje broja učenika
- Pozitivniji stavovi prema školi
- Bolji ugled unutar zajednice.

Ključni razlozi za uspjeh:

- Angažiran pristup
- Otvoreni poziv profesorima, učenicima te njihovim obiteljima
- Trenutni učenici u ulozi predstavnika škole.

UČENJE KROZ PROJEKTE U SURADNJI S MJESNOM ZAJEDNICOM

Centar za stručno osposobljavanje San Zeno često prima narudžbe za proizvodnju od mjesne zajednice. Koordinator i nastavnici odjela za mramor zajedno raspravljaju o takvim zahtjevima kako bi se procijenili troškovi i izvedivost. Sklopljen je i ugovor s općinom, prema kojem svi naručeni radovi ne uključuju

troškove ulaganja u alate i materijale. Projekte koji se predlažu učenicima vode nastavnici tehničkih područja. Nakon završetka projekta, učenici i profesori zajedno rade na njegovoj implementaciji. Naručitelj prima konačni proizvod u zadanom roku.

Ključna postignuća:

- • Studenti sudjeluju u stvaranju nečeg što će biti u upotrebi
- • Izgradnja i ugradnja četiri klupe i dvije kutije za cvijeće u suradnji s gradskim vijećem i lokalnim tvrtkama
- • Izgradnja i ugradnja klupa i fontane.

Ključni razlozi za uspjeh:

- Snažna lokalna partnerstva
- Odgovornost svih dionika
- Ugovori na snazi.

NAJBOLJA PRAKSA U UČENIČKIM ZADRUGAMA

1. Plaćanje učenika i ulazak na tržište

Proteklih 10 godina, Srednja škola Dalj vodi učeničku zadrugu Dalja koja svakim danom jača sve više i više. Njihov je ključni potez postavljanje učenika na mjesto direktora, a rad u raznim poljima i na različitim proizvodima otvara puno mogućnosti. Međutim, nije dovoljno samo ušetati i izraziti želju sa sudjelovan-

jem, potrebno se prijaviti. Nakon što pripreme godišnji plan rada zadruge, nastavnici i mentori objavljuju nova radna mjesta za učenike škole. Svi se mogu prijaviti bez obzira na područje obrazovanja. Zatim trebaju proći kroz formalni proces zapošljavanja kako bi dobili plaćeni posao u skraćenom radnom vremenu.

Ključna postignuća:

- Učenici stječu bitne vještine u pronalaženju, prijavljivanju i stjecanju radnog mjesta
- Učenici razvijaju poduzetničke vještine za određeno područje
- Učenici su plaćeni za svoj rad

Ključni razlozi za uspjeh:

- Pravilni poslovni model koji podržava zapošljavanje
- Strateško planiranje za uključivanje učenika

Osim toga, učenici plasiraju svoje proizvode na otvoreno tržište. Zadruga zadržava fokus na kvalitetnoj proizvodnji što znači da od učenika

očekuju da postupaju profesionalno te da mogu nadgledati prodaju proizvoda na tržištu.

Ključna postignuća:

- Osvajanje nagrade za najbolji učenički zadružni proizvod za vino od jagoda
- Plasiranje asortimana raznih proizvoda na otvoreno tržište
- Pristup zbog kojeg stječu ugled širom zemlje
- Učenici uče o kontroli kvalitete

Ključni razlozi za uspjeh:

- Raspodjela odgovornosti kako bi učenici i nastavnici radili i proizvodili kvalitetne proizvode
- Poduzetnički način razmišljanja na prvom mjestu

2. Zaštita kulturne i tradicijske baštine te rad s privatnim sektorom

Osnovna je škola Vis, vodeći uspješnu učeničku zadrugu Issa, uspjela ispuniti dva cilja. Radeći s učenicima i njihovim obiteljima, napisali su impresivnu knjigu recepata pod nazivom: "Škoj na pjat". Pomno odabrani izbor tradicionalnih jela objavljen je u lokalnom narječju i književnom hrvatskom jeziku što je značajno utjecalo

na prodaju na otoku Visu i u Hrvatskoj. Naime, isprintali su i rasprodali dvije serije knjiga. Postali su poznati diljem zemlje, a potom im se obratio izdavač koji je dao prevesti knjigu na talijanski i engleski kako bi je prodavao turistima.

Ključna postignuća:

- Ulazak na konkurentno tržište
- Sklapanje ugovora s izdavačem
- Očuvanje kulture kroz ekonomski održivu aktivnost

Ključni razlozi za uspjeh:

- Ponuda nečeg privlačnog i zanimljivog
- Upoznavanje tržišta u kojem rade
- Umrežavanje (networking) u svrhu postizanja ciljeva

3. Promoviranje rada učeničkih zadruga široj javnosti

Učeničke zadruge u Splitsko-dalmatinskoj županiji okupljaju se jednom godišnje kako bi pokazale svoje proizvode. Na primjer, u svibnju 2017. godine četrdesetak učeničkih zadruga postavilo je svoje štandove u trgovačkom centru City Centre One u Splitu kako bi se još više pročulo za njihov rad. Bila je to 29. obljetnica

ovog događanja koja je zahvaljujući lokaciji privukla je stotine posjetitelja koji inače ne bi znali za postojanje većine zadruga. Učenici su mogli prodavati svoje proizvode te napraviti neke od njih na licu mjesta, pretvarajući tako trgovački centar u pravu atrakciju.

Ključna postignuća:

- Godišnja organizacija i širenje događaja
- Sudjelovanje pozamašnog broja škola
- Primjer pozitivne suradnje javnog i privatnog sektora

Ključni razlozi za uspjeh:

- Održavanje na javnom mjestu
- Ponuda štandova školama u županiji
- Poticanje učenika na sudjelovanje

POLOŽAJ KLESARSKOG UMIJEĆA NA PODRUČJU TRSTA I TEČAJ KLESANJA NA SDZPI

Početak 90-ih godina organiziran je dvogodišnji tečaj za klesare na inicijativu Slovenske regionalne gospodarske udruge (Slovensko deželno gospodarsko združenje - SDGZ) i tadašnjeg Slovenskog regionalnog instituta za strukovno obrazovanje i osposobljavanje (IRSIP-SDZPI, sada poznat pod nazivom Ad Formandum), uz podršku lokalnih i regionalnih vlasti koji su vidjeli potrebu za lokalnim razvojem u skladu s tradicijom i kulturnom baštinom. Tečaj je organiziran zahvaljujući zakonodavstvu regije Furlanija-Juljska krajina.

Tečaj se temeljio na praktičnim i teorijskim satovima u učionici, od kojih je polovina bila posvećena teoriji, a druga polovina praksi.

Mentor i duša tečaja bio je arhitekt Ivek-Ivan Pertot, koji je buduće klesare proveo kroz proces obrazovanja i time im omogućio da se sami zaposle i otvore svoje klesarske radnje od kojih su neke i dan danas aktivne.

Pertot je također objavio priručnik na slovenskom jeziku: Rukovanje i oblikovanje kamena u klesarstvu: materijal za obradu i dizajn kamena na Slovenskom regionalnom institutu za strukovno obrazovanje i osposobljavanje u Trstu (sl. Obdelava in projektiranje kamna v kamnoseškiobrti: gradivo tečajev za obdelovalce in oblikovalce kamna pri Slovenskem deželnem zavodu za poklicno izobraževanje v Trstu).

Rad u kamenolomu u prvoj polovici 20. stoljeća

Ključna postignuća:

- Za vrijeme tečaja, polaznici su stekli teorijska i praktična znanja koja su im omogućila da uspostave i uspješno upravljaju vlastitim poslovanjem
- Mnogi polaznici su uspješno završili tečaj i nastavili raditi u obiteljskim poduzećima i radnjama ili osnovali neovisnu djelatnost bez prethodnog znanja ili iskustva

Ključni razlozi za uspjeh:

- Uzimanje u obzir stvarne potrebe teritorija
- Entuzijastični pristup ravnateljice SDZPI Tamare Blažine i mentora Ivana Pertota
- Prava kombinacija teorijskog i praktičnog znanja pružila je polaznicima temelje potrebne da postanu uspješni klesari
- Uloga Slovenskog Regionalnog Udruženja (SDGZ) povezujući sve relevantne dionike.

VIŠA STRUČNA ŠKOLA SEŽANA, ALUMNI KLUB I SUVENIRNICA OKRAS

Diplomirani studenti Više stručne škole Sežana su u veljači 2016. osnovali Alumni klub. Glavni cilj Alumni kluba je poboljšanje povezanosti između učenika, škole i profesionalnog okruženja. Namjera je kluba pomoći mladim stručnjacima da usavrše svoje profesionalne vještine i da se umrežavaju (networking).

Glavni je projekt kluba je nova zadružna darovna trgovina Okras. Trgovina predstavlja komercijalni dio Alumni kluba. Otvorena je u travnju 2017. na ulazu u školski odjel poduzetničkog inkubatora Sežane. Svi zadrugari uplaćuju po 20 € za pokriće troškova i upravljaju trgovinom jedan dan mjesečno. Zadruga Okras ima više

od 20 zadrugara i otvorena je svaki radni dan od 12 to 17. Zadrugari prodaju svoje proizvode, od kojih je većina ručno izrađena od prirodnih materijala kao što su kamen ili drvo.

Neki su proizvodi kombinirani sa tkaninama, različitim metalima, a ima i fotografskih proizvoda.

Trgovina je ujedno i sjedište zadruge. Zadrugari se tu okupljaju, skupljaju predmete, posjećuju trgovine i sajmove gdje prodaju svoje proizvode. Trgovina također služi kao izložbeni prostor za klijente i maloprodajne trgovce te kao ugodan prostor za razgledavanje proizvoda.

Sudionici u projektu za suvenirnicu Okras i gosti

Ključna postignuća:

- Veća motiviranost učenika dok promatraju rad i zalaganje kolega koji su diplomirali;
- Dodatna promocija odjela za kamen i obrazovanje;
- Snažnija promocija škola svim posjetiteljima. Oni mogu svratiti i kupiti nešto u „školskoj trgovini“.
- Učenici mogu zarađivati dok se školuju.

Ključni razlozi za uspjeh:

- Alumni klub omogućava povezanost između učenika, škole i profesionalnog okruženja
- Darovna trgovina je blizu škole što omogućava lakše upravljanje i efikasniju promociju same škole
- Studenti se uče odgovornosti tako što imaju udjele od trgovine i tako što sami vode trgovinu, što pridonosi kvalitetnijem upravljanju trgovinom.

PANEUROPSKO NATJECANJE U STRUKOVNIM VJEŠTINAMA - EUROSKILLS

Leon Mahnič je klesar iz Vrgolja na Krasu u Sloveniji. Već u osnovnoj školi počeo se zanimati za klesarstvo. Zatim je odlučio upisati klesarstvo u Ljubljani koje je uspješno i slakoćom završio. Iako ne potječe iz klesarske obitelji, nakon završetka škole dio kuće je pretvorio u klesarsku radnju. Nakon nekoliko mjeseci svoja je djela izložio na prvoj izložbi u muzeju Kraška hiša u Repenu (Italija) na kojoj se već mogao vidjeti njegov pravac u klesarstvu. Leon stvara jedinstvene

proizvode po mjeri od kamena. Prvu nagradu je osvojio na državnom natjecanju 2013. godine u Pliskovici (Slovenija), organiziranom kao timski projekt uključujući strukovne institucije, gospodarske komore i tvrtke. Zahvaljujući tome, slovenski su klesari ispunili uvjete i po prvi put sudjelovali u EuroSkills natjecanju u Lilleu 2014. godine na kojem je Leon osvojio drugo mjesto, što je izvrstan uspjeh.

Predsjednik Republike Slovenije, Borut Pahor u Leonovoj klesarskoj radnji. Predsjednik je poklonio kamenu posudu skijašici Tini Maze.

Ključna postignuća:

- U državama s klesarskom tradicijom takav rezultat obećava uspješnu karijeru i otvara vrata za mnoge renomirane klesarske tvrtke.

Ključni razlozi za uspjeh:

- ustrajnost na planiranom putu, unatoč zahtjevnim uvjetima u periodu ekonomske krize
- visoka kvaliteta ručno obrađenog kamena
- ljubav prema lokalnom kamenu.

PODIZANJE SPOMENIKA U ČAST 70. OBLJETNICE GEOLOŠKOG ZAVODA SLOVENIJE

Geološki je zavod Slovenije 2016. godine slavio 70. godišnjicu. Tom su prilikom ispred zgrade htjeli podignuti spomenik koji bi simbolizirao sedam desetljeća djelovanja te institucije.

Usljed financijskih problema zbog kojih je realizacija projekta bila ugrožena odlučili su pozvati na sudjelovanje okolne institucije, od kojih je jedna bila Srednja škola za graditeljstvo, geodeziju i okoliš iz Ljubljane.

Nacrt je napravio student arhitekture, sedam kamenih ploča donirale su slovenske klesarske tvrtke, sjedala su dizajnirali studenti obrade kamena Više stručne škole Sežana, a učenici i nastavnici dviju srednjih škola pobrinuli su se za izradu i montažu ploča.

Ključna postignuća:

- Spajanje nekoliko građevinskih obrta u provedbi projekta (geodetska mjerenja, iskopavanje, izravnavanje i stabilizacija tla, priprema kamenih ploča na ukopavanje, priprema i izrada potpornih elemenata, laserske gravure, montaža ploča i krajobrazne usluge)
- Za projekt je važno imati dobro početno iskustvo u suradnji s vanjskim stručnjacima, profesorima i ostalim učenicima

Ključni razlozi za uspjeh:

- Timski rad
- Velika motivacija učenika i profesora za rad u struci
- Učinkovita suradnja svih sudionika

SLOVENSKO DRUŠTVO ZA OBRADU PRIRODNOG KAMENA – ZNANJE O OBRADI PRIRODNOG KAMENA SE MORA OČUVATI

Zbog malog broja učenika koji upisuju trogodišnji strukovni program, klesarskoj profesiji već godinama prijete izumiranje. Naime, program upiše manje od osam učenika godišnje.

To je bio razlog osnivanja Slovenskog društva za obradu prirodnog kamena prije petnaest godina koje je utemeljeno prema knjizi: "Slovenski prirodni kamen". Njihov je cilj očuvanje tradicionalnog znanja o ručnoj obradi kamena na neinstitucionaliziran način, poticanje upotrebe lokalnog kamena, osvještavanje važnosti očuvanja arhitektonskog nasljeđa i širenje „kulture kamena“.

Članovi koji se profesionalno ili amaterski zanimaju za prirodni kamen mogu obogatiti jedni druge svojim znanjem i iskustvom. Tijekom godina, neki su od njih postigli vrhunsku razinu stručnosti i vještine, tj. sposobnosti u obradi kamena te su dijelili svoje znanje s mladima, ispunjavajući tako cilj društva.

Ključna postignuća:

- Promocija slovenskog prirodnog kamena na javnim izložbama
- Objava aktivnosti društva u medijima
- Sudjelovanje u događajima vezanim za očuvanje baštine
- Očuvanje znanja o ručnoj obradi kamena

Ključni razlozi za uspjeh:

- Visoka motivacija članova za rad s prirodnim kamenom
- Briga članova o okolišu
- Članovi koji profesionalno rade u kamenoklesarskom sektoru (kao što su geolozi, povjesničari umjetnosti i arhitekti) imaju mogućnost stjecanja i praktičnih iskustava u obradi kamena;
- Članovi društva su ambasadori slovenskog kamena i promiču klesarstvo među mladima što je također od velike važnosti za naš projekt

Partneri projekta

